

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБАСЫ
Нысаны, өлшемдері және техникалық талаптар

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ГЕРБ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Форма, размеры и технические требования

ҚР СТ 989 - 2008

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБАСЫ

Нысаны, өлшемдері және техникалық талаптар

ҚР СТ 989 - 2008

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

АЛҒЫСӨЗ

1 «Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» РМҚ, «Геральдика 2004» ЖШС **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

2 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің 2008 жылғы 13 наурыздағы № 151-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандартта өндірушіге арналған **МІНДЕТТІ ҚОСЫМША** – Көлемді Мемлекеттік Елтаңбаны дайындау процесін регламенттейтін Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасына арналған жобалық – құрастырылымдық құжаттамасы және Мемлекеттік Елтаңба бейнесінің нұсқалары (екі түсті, бір түсті, түсті және қарапайым орындау үшін) салынған CD-диск.

4 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУДІҢ КЕЗЕҢДІЛІГІ

2013 жыл
5 жыл

5 ҚР СТ 989-96 «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы. Нысаны, өлшемдері және техникалық талаптар» **ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ**

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толықтай немесе бөлшектеліп басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

Мазмұны

1. Қолданылу саласы	1
2. Дайындауға қойылатын техникалық талаптар	1
3. Пайдалануға қойылатын техникалық талаптар	2
4. Бұйымдарды таңбалау	3
5. Дайындаушы кепілдігі	4
А қосымшасы. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының құрамдық элементтерінің атауы көрсетілген жалпы түрдегі сызбасы	5
Б қосымшасы. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының эталондық үлгісінің сипаттамасы	6
В қосымшасы. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының негізгі элементтерінің пропорционалды байланысы бар жалпы түрдегі сызбасы	7
Г қосымшасы. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының графикалық бейнесі (CD-дискіде)	
Д қосымшасы. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының көлемді түрде дайындау процесін регламенттейтін жобалық-құрастырылымдық құжаттамасы (CD-дискіде)	
Ж қосымшасы. Библиография	8

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБАСЫ****Нысаны, өлшемдері және техникалық талаптар**

Енгізілген күні 2008.04.01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының (бұдан әрі - Мемлекеттік Елтаңба) нысанына, өлшемдері мен дайындауға және пайдалануға қойылатын техникалық талаптарды белгілейді.

Мемлекеттік Елтаңбаны қолдану «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңына сәйкес жүзеге асырылады, Ж қосымшасы[2].

2. Дайындауға қойылатын техникалық талаптар**2.1. Сипаттамалар**

2.1.1. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы мифтік тұлпарлардың қанаттары көмкерген, жан-жағына күн сәулесі түрінде «уықтар» (тіреулер) таратылған, көгілдір түс аясындағы «шаңырақ» (киіз үйдің жоғарғы күмбез бөлігі) бейнесін білдіреді. Мемлекеттік Елтаңбаның төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар, Ж қосымшасы [1].

2.2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы осы стандарттың талаптарына сәйкес, техникалық құжаттама және белгіленген тәртіппен бекітілген эталон-үлгі бойынша дайындалуға тиіс.

2.3. Мемлекеттік Елтаңба көлемді және графикалық бейнеде орындала алады. Мемлекеттік Елтаңбаның түрлі түсті орындалуында 2 түс – алтын және көгілдір түс қатысуы керек. Графикалық суреті бір түсті, екі түсті және түрлі түсті бола алады.

2.3.1. Мемлекеттік Елтаңбаны көлемді орындау, оның өлшемдері мен оны алудың технологиялық тәсіліне қарамастан, бұйымның ұзақ сақталуын және беріктік қасиеттерін қамтамасыз ететін құрама элементтердің пішіні, өлшемдері және пропорционал байланысы бойынша (В қосымшасы) Мемлекеттік Елтаңбаның эталон-үлгісіне (Ж қосымшасы [3]) және техникалық құжаттамаға (Д қосымшасы) сәйкес келуге тиіс.

Мемлекеттік Елтаңбаны көлемдік орындаған жағдайда: сәулелердің арасы мен «шаңырақтың» ішіндегі дөңес бөлігінде және «кереге» арасы көгілдір түспен, ал Елтаңбаның қалған бөліктері алтын түспен жабылады.

Көгілдір түс 3125С нөміріне (Ж қосымшасы, [5]), алтын түс 873 нөміріне (Ж қосымшасы, [6]) сәйкес келуге тиіс.

Ресми басылым

2.3.2. Мемлекеттік Елтаңбаның графикалық кескіні кез келген: типографиялық, басып шығару, құю, нақыштау, жұқалтырмен бедерлеу сияқты технологиялық тәсілмен, компьютерлік графиканың көмегімен немесе оның өлшеміне қарамастан қызмет ету мерзімі ішінде Мемлекеттік Елтаңбаның анық және айқын бейнесін қамтамасыз ететін тәсілмен орындала алады.

Бір түстегі контурлық сызықпен жасалған Мемлекеттік Елтаңбаның бейнесі бір түсті болып табылады. Контурлық сызықтардың түсі қара немесе алтын түстес болуы мүмкін. Осы сызықтармен шектелген кеңістік түспен толтырылуға тиіс және қағаздың түсін немесе Мемлекеттік Елтаңбаның бейнесі орналасқан басқа да тасымалдағыштың түсін сақтап қалуға тиіс. Мемлекеттік Елтаңбаның көлемді (бедерлі, биік бедерлі, қима) бейнесін, сондай-ақ металдағы бейнесін (шеку, қырнау және басқа әдіспен) жасаған кезде жасалған материалдың түсіне сәйкес келетін бейне бір түсті болып саналады.

Стандартпен белгіленген түс – көгілдір түс және алтын түске сәйкес орындалған кескін екі түсті болып табылады. Көгілдір түс Pantone халықаралық атластың түстік анықтамалығының 3125С (СМҮК: С-89 М-0 Y-20 К-0, RGB: R-0 G-176 B-199), «алтын» түс 109 (СМҮК: С-0 М-10 Y-100 К-0, RGB: R-225 G-196 B-24) нөміріне сәйкес келуі керек, (Ж қосымшасы [5]).

Мемлекеттік Елтаңбаның түрлі түсті кескіні оның фотосуреті болып табылады. Фотосуретті Мемлекеттік Елтаңбаның үлгі-эталонынан ғана пайдалануға рұқсат етіледі.

2.4. Стандартта белгіленген өлшемдерден $\pm 1\%$ шегінде ауытқу рұқсат етіледі.

3. Пайдалануға қойылатын техникалық талаптар

3.1. Мемлекеттік Елтаңбаның көлемді орындалуы.

3.1.1. Басшылардың кабинеттерінде диаметрі 500 мм Мемлекеттік Елтаңба (Ж қосымшасы Ж [2]) орнатылады.

3.1.2. Мемлекеттік Елтаңбаны орнату қарастырылған мәжіліс залдары мен холдарда президиум артындағы қабырға - оның ортасы немесе төрағалық етушінің артындағы орын орналастырудың қолайлы орны болып табылады. Бұл жағдайда үй-жайдың өлшемдеріне байланысты диаметрі 1000 мм-ден бастап 3000 мм-ге дейінгі Мемлекеттік Елтаңба пайдаланылады.

3.1.3. Ресми мәжіліс залдарының трибуналарында оған арнайы бөлінген орынның жоғарғы бөлігінде диаметрі 250 мм Мемлекеттік Елтаңба орнатылады.

3.1.4. Ғимараттарда орналастыруға арналған Мемлекеттік Елтаңбаны пайдалану ережесі мен өлшемдерінің типтері Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қаулысымен белгіленген (Ж қосымшасы [6]).

3.1.5. Мемлекеттік мекеменің атауы бар үй-жайлардың кіреберісінде Мемлекеттік Елтаңба маңдайшадағы жазуға, оның жоғарғы бөлігінің ортасында жазудың өлшемдеріне байланысты 120 мм-ден бастап 200 мм-ге дейін диаметрде орнатылады.

3.2. Мемлекеттік Елтаңбаның графикалық бейнесі.

3.2.1. Мемлекеттік Елтаңбаның түрлі түсті бейнесін насихаттау мақсатында плакаттық-баспагерлік өнімдерге пайдаланылады (Г қосымшасы).

3.2.2. Мемлекеттік Елтаңбаның екі түсті және бір түсті бейнесі баспагерлік және жәдігерлік өнімдер үшін пайдаланылады (Г қосымшасы). Мемлекеттік Елтаңба бейнесінің өлшемдері қазіргі жағдайда белгіленбеген және Мемлекеттік Елтаңбаның әрбір нақты бейнесін дайындау мақсатына байланысты түрлендірілуі мүмкін. Диаметрі 100 мм және шағын диаметрдегі Мемлекеттік Елтаңбаның бейнесін пайдалану жағдайларында Мемлекеттік Елтаңбаның қарапайым нұсқасы пайдаланыла алады (Г қосымшасы).

3.2.3. Мемлекеттік Елтаңбаның бейнесін мемлекеттік емес ұйымдар мен олардың лауазымды тұлғаларының бланкілерінде, мөрлері мен басқа да деректемелерінде пайдалануға рұқсат етілмейді.

4 Бұйымдарды таңбалау

4.1. Мемлекеттік Елтаңбаны таңбалау қазақ және орыс тілдерінде жүргізілуге тиіс.

4.1.1. Мемлекеттік Елтаңбаның сыртқы жағына:

- дайындаушы-кәсіпорын атауы және (немесе) оның тауарлық белгісі;
- өнім атауы;
- бұйым өлшемі;
- осы стандарттың белгісі;
- шығарылған күні көрсетілген тауарлық жапсырма салынады.

4.1.2. Мұқият пайдалануды талап ететін материалдардан жасалған Мемлекеттік Елтаңбаларға жаднама қосымша салынуы керек.

4.1.3. Елтаңбаға арналған әрбір орамаға 4.1.2-тармаққа сәйкес деректемелер, сондай-ақ орамадағы Елтаңбалар саны көрсетілген орау жапсырмасын бекітеді.

Жапсырма баспаханалық тәсілмен толтырылады. Жекелеген деректемелерді мөртабандармен салуға рұқсат етіледі.

4.2. Орау

4.2.1 Елтаңбаларды пакеттерге немесе қораптарға орауға болады. Бастапқы орау тапсырыс берушімен (тұтынушымен), ал олар болмаған

ҚР СТ 989 – 2008

жағдайда дайындаушының шешімімен келісіледі. Орау өнім сапасының сақталуын қамтамасыз етуге тиіс.

Өнімді тасымалдау және сақтау кезінде, тапсырыс берушімен келісім бойынша өнім сапасының сақталуын қамтамасыз ететін орауыштың басқа түрлерін де қолдануға рұқсат етіледі.

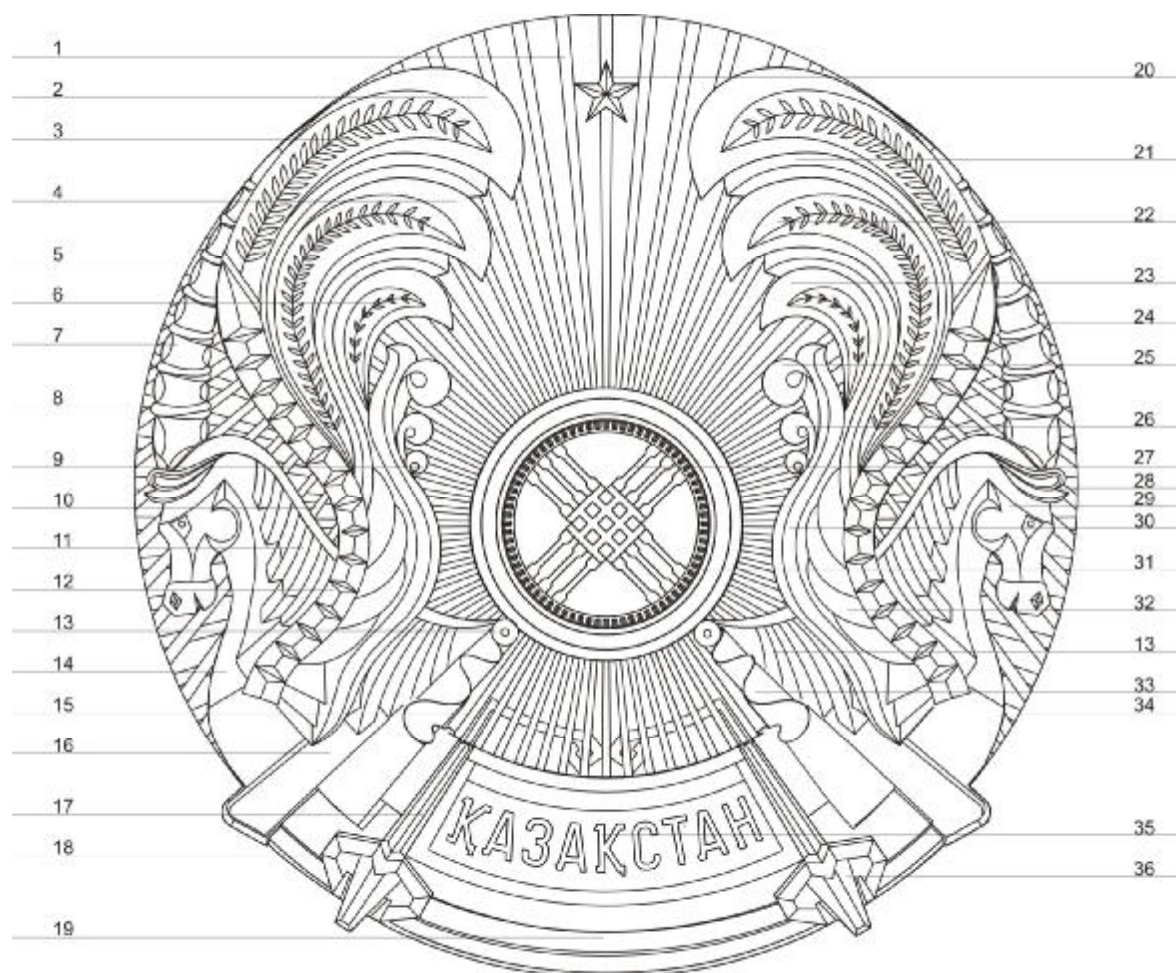
5 Дайындаушы кепілдігі

5.1. Тасымалдау, сақтау және шығарылатын өнім сапасын бақылау шарттары сақталған жағдайда дайындаушы Мемлекеттік Елтаңба сапасының осы стандарт талаптарына сәйкестігіне кепілдік береді.

А қосымшасы
(міндетті)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБАСЫ

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының құрамдық элементтерінің атауы көрсетілген жалпы түрдегі сызбасы

- 1 – Уықтар, 2 – Үлкен қанат, 3 – Үлкен масақ, 4 – Ортаншы қанат, 5 – Жон, 6 – Кіші масақ, 7 – Мүйіз, 8 – Шаңырақ, 9 – Кіші қауырсын, 10 – Кереге, 11 – Жылқының айдары, 12 – Бас омыртқа, 13 – Сақина, 14 – Аттың төсі, 15 – Белдеу, 16 – Тұяқ белгісі, 17 – Босаға қиықтары, 18 – Бедерлі фон, 19 – Сатылы белестер, 20- Бес бұрышты жұлдыз, 21 – Сына буындары, 22 – Ортаншы масақ, 23 – Кіші қанат, 24 – Мүйіздің сақинасы, 25 – Үлкен қауырсын, 26 – Ортаншы қауырсын, 27 – Күлдіреуіш, 28 – Жылқының жалы, 29 – Аттың басы, 30 – Ортаншы буын білезігі, 31 – Уықтың басы, 32 – Желбезектер, 33 – Басқұр желбау, 34 – Керегенің басы, 35– «Қазақстан» жазуы, 36 – Қошқар мүйіз өрнегі.

Б қосымшасы
(міндетті)

**Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының
эталондық үлгісінің
СИПАТТАМАСЫ**

1. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы «шаңырақ» (киіз үйдің жоғарғы күмбез бөлігі) бейнесін білдіреді.

2. «Шаңырақ» табаны «шаңырақтың» орта бөлігінен күн сәулесі түрінде бір-бірінің арасында 5° бұрышты 72 дана тарайтын «уықтармен» (тіреулермен) түзілген қима конуспен ілескен, диаметрі 500 мм цилиндр нысанына ие. Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде, қиылған конустың бүйір бетіне көлемді бес бұрышты жұлдыз орналасқан.

3. «Кереге» (киіз үй тұлғасы) – айқасқан сәулелі элемент. «Кереге» «шаңырақ» табанына симметриялы орналасқан.

4. «Шаңырақтың» орта бөлігі – жарты шарды көмкеретін сыртқы және ішкі сақинадан тұрады.

а) Ішкі сақинадан төмен кертпеш орналасқан. Кертпеште «уық» элементін жалғастыратын 72 сәуле орналасқан.

б) Жарты шарда осьтен 45° бұрышы астында өзара айқасқан алты «күлдіреуіш» - әрбірінде үш жетекші элементтен екі жинақты білдіретін керме-бекітпе енсіз жұқа тактайша орналасқан. «Күлдіреуіштің» ортаңғы бөлігі текше түрінде шығыңқы 9 элементтен тұрады.

5. «Босаға» - бұл киіз үйдің алдыңғы шығыңқы бөлігі, елтаңбада кертпеш элементтермен бірге төменгі бөлікте орналасқан.

«Босағаның» ортаңғы бөлігінде көлемді мәтін – «Қазақстан» деген сөз орналасқан, қарпі – кесек, мәтін астындағы фон – фактуралық.

6. «Босағаны» симметриялық орналасқан көлемді-құрылымдық, «қошқардың» бас бөлігінің стильденген элементтері көмкереді, олар Мемлекеттік Елтаңба шеңберінен тыс шығарылып орындалған және «желбау» таспалары «шаңырақтың» сыртқы сақинасынан төмен түсірілген.

«Босағаның» орталық бөлігінен жоғары «белдеу» элементі орналасқан.

7. «Тұлпарлар» – «шаңырақтың» екі жағынан симметриялы орналасқан мифтік қанатты тұлпарлар. Елтаңбаның бұл құрамдас элементі тұлпар тұлғасынан, мүйізі, қанаты мен «тұлпар жалынан» тұрады.

Ж қосымшасы
(анықтамалық)

Библиография

[1] 1995 жылғы 30 тамыздағы Қазақстан Республикасының Конституциясы.

[2] «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы» 2007 жылғы 04 маусымдағы № 258-III Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы.

[3] Мемлекеттік Елтаңбаның эталон-үлгісі.

[4] Мемлекеттік Елтаңбаны көлемдік дайындау процесін регламенттейтін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасына арналған жобалық-құрастырылымдық құжаттама салынған CD-диск және CD-дискте электрондық нұсқада Мемлекеттік Елтаңба суретінің нұсқалары (екі түсті, бір түсті, түрлі түсті және қарапайым орындалған түрі үшін).

[5] PANTONE Стандарты, PANTONE Formula Guide полиграфиялық өнімі үшін түрлі түсті анықтамалық.

[6] 2007 жылғы 2 қазандағы №873 «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасын, Мемлекеттік Туын және Мемлекеттік Әнұранын орналастыру ережелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы.

ӘОЖ 688.761.2:006

МСЖ 03.160

Түйінді сөздер: Мемлекеттік Елтаңба, рәміз, техникалық талаптар, техникалық шарттар, шаңырақ, жұлдыз, тұлпар, өлшемдер, Қазақстан, босаға, желбау.

Ескертулер үшін

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ГЕРБ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Форма, размеры и технические требования**

СТ РК 989 - 2008

Издание официальное

**Комитет по техническому регулированию и метрологии
Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН РГП «Казахстанский институт стандартизации и сертификации», ТОО «Геральдика 2004»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 13.03.08 г. № 151-од.

3 ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ для производителей к настоящему стандарту - CD-диск с проектно-конструкторской документацией на Государственный Герб Республики Казахстан, регламентирующий процесс изготовления Государственного Герба в объеме и варианты изображения Государственного Герба (для двухцветного, одноцветного, цветного и упрощенного исполнения).

4 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ

2013 год
5 лет

5 ВВЕДЕН ВЗАМЕН СТ РК 989-96 «Государственный герб Республики Казахстан. Форма, размеры и технические требования»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан

Содержание

1.	Область применения	1
2.	Технические требования к изготовлению	1
3.	Технические требования к использованию	2
4.	Маркировка изделий	3
5.	Гарантия изготовителя	4
	Приложение А. Чертеж общего вида с наименованием составных элементов Государственного Герба Республики Казахстан	5
	Приложение Б. Описание эталонного образца Государственного Герба Республики Казахстан	6
	Приложение В. Чертеж общего вида с пропорциональной Зависимостью основных элементов Государственного Герба Республики Казахстан	7
	Приложение Г. Графическое изображение Государственного Герба Республики Казахстан (на CD-диске)	
	Приложение Д. Проектно-конструкторская документация, Регламентирующая процесс изготовления в объеме Государственного Герба Республики Казахстан (на CD-диске)	
	Приложение Ж. Библиография	8

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ГЕРБ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Формы, размеры и технические требования

Дата введения 2008.04.01.

1 Область применения

Настоящий стандарт устанавливает требования к форме, размерам и техническим требованиям к изготовлению и использованию Государственного Герба Республики Казахстан (далее Государственный Герб).

Применение Государственного Герба должно осуществляться в соответствии с Конституционным Законом Республики Казахстан «О Государственных символах Республики Казахстан», приложение Ж [2].

2 Технические требования к изготовлению**2.1 Характеристики**

2.1.1 Государственный Герб Республики Казахстан представляет собой изображение «шанырака» (верхняя сводчатая часть юрты) на голубом фоне, от которого во все стороны в виде солнечных лучей расходятся «уыки» (опоры) в обрамлении крыльев мифических коней. В нижней части Государственного Герба - надпись "Қазақстан". Приложение Ж [1].

2.2 Государственный Герб Республики Казахстан должен изготавливаться в соответствии с требованиями настоящего стандарта, по технической документации и образцу-эталону, утвержденным в установленном порядке.

2.3 Государственный Герб может быть выполнен в объемном и графическом виде. В цветном исполнении Государственного Герба должно присутствовать 2 цвета – золотой и голубой. Графическое изображение может быть одноцветным, двухцветным и цветным.

2.3.1 Объемное исполнение Государственного Герба, не зависимо от его размеров и технологического способа получения, должно соответствовать образцу-эталону Государственного Герба (Приложение Ж [3]) и технической документации (Приложение Д) по форме, размерам и пропорциональной зависимости составных элементов (Приложение В), обеспечивающие долговечные и прочностные свойства изделия.

Издание официальное

При объемном исполнении Государственного Герба голубым цветом покрывается: между лучами, на выпуклой части внутри «шанырака» и между «кереге», а остальные части Герба – цвета золото.

Голубой цвет должен соответствовать номеру 3125С (Приложение Ж [5]), золотой цвет - номеру 873 (Приложение Ж [6]).

2.3.2 Графическое изображение Государственного Герба может быть выполнено любым технологическим способом: типографским, печатанием, штамповкой, гравированием, тиснением фольгой, с помощью компьютерной графики или другим способом, обеспечивающим, независимо от его размеров, четкое и ясное изображение Государственного Герба в течение срока службы.

Одноцветным является изображение Государственного Герба, выполненное контурными линиями одного цвета. Цвет контурных линий может быть черным либо золотого оттенка. Пространства, ограниченные данными линиями не должны заполняться цветом и должны сохранять цвет бумаги либо иного носителя, на которой помещено изображение Государственного Герба. При изготовлении объемных (рельефных, горельефных, вырезных) изображений Государственного Герба, а также изображений на металле (методом чеканки, травления и прочие) одноцветным считается изображение, соответствующие цвету материала, из которого оно изготовлено.

Двухцветным является изображение, выполненное в соответствии с установленной стандартом расцветки – голубого цвета и цвета золота. Голубой цвет должен соответствовать номеру 3125 (СМУК: С-89 М-0 Y-20 К-0, RGB: R-0 G-176 B-199), цвет «золота» соответствует 109 (СМУК: С-0 М-10 Y-100 К-0, RGB: R-225 G-196 B-24) цветового справочника международного атласа Pantone, (Приложение Ж [5])

Цветным изображением Государственного Герба является его фотография. Допускается использование фотографии только с образц-эталона Государственного Герба.

2.4 Отклонения от установленных стандартом размеров допускается в пределах $\pm 1\%$.

3 Технические требования к использованию

3.1 Объемное исполнение Государственного Герба.

3.1.1 В кабинетах руководителей Государственный Герб размещается диаметром 500 мм (приложение Ж [2]).

3.1.2 В залах заседаний и холлах, в которых предусмотрено размещение Государственного Герба, предпочтительным местом размещения является стена позади президиума – ее центр или место позади

председательствующего. В этом случае используется Государственный Герб, диаметром от 1000 мм до 3000 мм, в зависимости от размеров помещения.

3.1.3 На трибунах в залах официальных заседаний размещается Государственный Герб диаметром 250 мм в верхней части, в специально отведенном для него месте.

3.1.4 Правила использования и типы размеров Государственного Герба для размещения на зданиях определены Постановлением Правительства Республики Казахстан (Приложение Ж [7]).

3.1.5 На вывесках при входе в помещение с наименованием Государственного учреждения Государственный Герб размещается по центру в верхней части вывески диаметром от 120 мм до 200 мм, в зависимости от размеров вывески.

3.2 Графическое изображение Государственного Герба.

3.2.1 Цветное изображение Государственного Герба используется на плакатно-полиграфической продукции в целях пропаганды (Приложение Г).

3.2.2 Двухцветное и одноцветное изображение Государственного Герба используется для полиграфической и сувенирной продукции (Приложение Г). Размеры изображения Государственного Герба в данном случае не установлены и могут варьироваться в зависимости цели изготовления каждого конкретного изображения Государственного Герба. В случаях использования изображения Государственного Герба диаметром 100мм и меньшим диаметром, возможно использование упрощенного варианта Государственного Герба (Приложение Г).

3.2.3 Не допускается изображение Государственного Герба на бланках, печатях и других реквизитах негосударственных организаций и их должностных лиц.

4 Маркировка изделий

4.1 Маркировка Государственного Герба должна производиться на государственном и русском языках.

4.1.1 На тыльной стороне Государственного Герба наносится товарный ярлык с указанием:

- наименование предприятия-изготовителя и (или) его товарного знака;
- наименование изделия;
- размера изделия;
- обозначения настоящего стандарта;
- даты выпуска.

4.1.2 К Государственным Гербам, изготовленным из материалов, нуждающихся в аккуратном использовании должна прилагаться памятка.

4.1.3 На каждую упаковку для Герба прикрепляют упаковочный ярлык с указанием реквизитов согласно п. 4.1.2., а также количества Гербов в упаковке.

Ярлык заполняется типографским способом. Допускается, отдельные реквизиты наносить штампами.

4.2 Упаковка

4.2.1 Упаковка Гербов может производиться в пакеты или коробки. Первичная упаковка согласовывается с заказчиком (потребителем), а при их отсутствии на усмотрение изготовителя. Упаковка должна обеспечивать сохранность качества продукции.

По согласованию с заказчиком допускаются другие виды упаковки, обеспечивающие сохранность качества при транспортировании и хранении продукции.

5 Гарантия изготовителя

5.1 Изготовитель гарантирует соответствие качества Государственных Гербов требованиям настоящего стандарта при соблюдении условий транспортирования, хранения и контроля за качеством выпускаемой продукции.

Приложение А
(обязательное)

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ГЕРБ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**Чертеж общего вида с наименованием составных элементов
Государственного Герба Республики Казахстан**

- 1 – Уықтар, 2 – Үлкен қанат, 3 – Үлкен масақ, 4 – Ортаншы қанат, 5 – Жон, 6 – Кіші масақ, 7 – Мүйіз, 8 – Шаңырақ, 9 – Кіші қауырсын, 10 – Кереге, 11 – Жылқының айдары, 12 – Бас омыртқа, 13 – Сақина, 14 – Аттың төсі, 15 – Белдеу, 16 – Тұяқ белгісі, 17 – Босаға қиықтары, 18 – Бедерлі фон, 19 – Сатылы белестер, 20- Бес бұрышты жұлдыз, 21 – Сына буындары, 22 – Ортаншы масақ, 23 – Кіші қанат, 24 – Мүйіздің сақинасы, 25 – Үлкен қауырсын, 26 – Ортаншы қауырсын, 27 – Күлдіреуіш, 28 – Жылқының жалы, 29 – Аттың басы, 30 – Ортаншы буын білезігі, 31 – Уықтың басы, 32 – Желбезектер, 33 – Басқұр желбау, 34 – Керегенің басы, 35– «Қазақстан» жазуы, 36 – Қошқар мүйіз өрнегі.

Приложение Б
(обязательное)

ОПИСАНИЕ
Эталонного образца Государственного Герба
Республики Казахстан

1. Государственный Герб Республики Казахстан представляет собой изображение «шанырака» (верхняя сводчатая часть юрты).

2. Основание «шанырака» имеет форму цилиндра диаметром 500 мм, сопряженного с усеченным конусом, образованным расходящимися от центральной части «шанырака» в виде солнечных лучей – «уыками» (опорами), в количестве 72 штук с углом между ними 5° . В верхней части герба, на боковой поверхности усеченного конуса расположена пятиконечная объемная звезда.

3. «Кереге» (остов юрты) - элемент, перекрещивающий лучи. «Кереге» расположены симметрично на основании «шанырака».

4. Центральная часть «шанырака» - состоит из внешнего и внутреннего кольца, обрамляющего полусферу.

а) Ниже внутреннего кольца расположен выступ. На выступе расположены лучи, продолжающие элемента «уыка», в количестве 72 штук.

б) На полусфере расположены под углом 45° от оси шесть взаимоперекрещенные «күлдіреуіш» - распорно-крепёжных планок, представляющих два комплекта по три несущих элемента в каждом. Центральная часть «күлдіреуіш» состоит из 9-ти квадратных выступающих элементов.

5. «Босаға» - это передняя выходная часть юрты, на гербе расположен в нижней части с выступающими элементами.

В центральной части «босаға» расположен объемный текст, слово «Қазақстан», шрифт брусковый, фон под текстом – фактурный.

6. «Босаға» обрамляют симметрично расположенные объемно-структурные, стилизованные элементы головной части «кошкара», выполнены выступающими за пределы круга Государственного Герба и ленты «желбау», спущенные из внешнего кольца «шанырака».

Выше центральной части «Босаға» расположен элемент «белдеу».

7. «Тулпары» – мифические крылатые кони расположены симметрично с двух сторон «шанырака». Этот составной элемент герба включает в себя корпус коня, рог, крыло и «тұлпардың жалы».

Приложение Ж
(обязательное)

Библиография

- [1] Конституция Республики Казахстан от 30 августа 1995 года.
- [2] Конституционный Закон Республики Казахстан «О Государственных символах Республики Казахстан» от 4 июня 2007 года № 258-III.
- [3] Образец-эталон Государственного Герба.
- [4] CD-диск с проектно-конструкторской документацией на Государственный Герб Республики Казахстан, регламентирующий процесс изготовления государственного Герба в объеме и варианты изображения Государственного Герба (для двухцветного, одноцветного, цветного и упрощенного исполнения), в электронном варианте на CD-диске.
- [5] Стандарт PANTONE, цветовой справочник для полиграфической продукции PANTONE Formula Guide.
- [6] PANTONE Metallic Guide - каталог металлизированных цветов PANTONE.
- [7] Постановление Правительства Республики Казахстан «О правилах размещения Государственного Герба, Государственного Флага и Государственного Гимна Республики Казахстан» от 2 октября 2007 года № 873.

УДК 688.761.2:006

МКС 03.160

Ключевые слова: Государственный Герб, символика, технические требования, символика, технические условия, шаңырақ, звезда, тұлпар, размеры, Қазақстан, босаға, желбау.

Для заметок

Басуға _____ ж. қол қойылды Пішімі 60x84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы _____ дана. Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы
Есіл өзенінің сол жақ жағалауы, № 35 көше, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 240074

